

Szerkesztőségi Iroda:

Főttér. Szt. Ferenciek háza, eme let, balra. — Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előzetes díjak nyitlitterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan adománynak

MURAKÖZ

HUNGAR & HORVAT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népi Ünegegyes” szövetkezeté, a „Csáktornyai Takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár” az „Alsó-Muraközi Takarékpénztár” és „Ünegegyes-szövetkezet” a Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Ünképző-kör” hivatalos közlönye.

Előzetes árak:

Egy év 4 frt
Fél év 2 frt
Negyed év 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még előfordulhatnak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl
Brünnen: Sturm M.

Nyitlitter pénteken 10 kr.

Muraköz közgazdasági viszonyai néprajzi szempontból.

Irta: GÖNCZI FERENCZ

I.

Muraköz talajának tulnyomó része az erdős területeket kivéve, mivelés alatt áll. Alsó-Muraköz vizenyős, iszapos s kavics-törmelékkel följede — a mennyire a nagyobb tökélefeletelés s a nép szerény műveltsége — s anyagi viszonyai engedik — ép úgy kihasználhatik, mint Felső-Muraköz agyagos, homokos s itt-ott márgás- s löszös talajú regényes hegyvidéke. Itt a sűrű erdőövek s szőlőhegyek közt lenmaradó tisztások az élelemre szolgáló termények, főleg kalászosok művelésére, — a völgyek üde pázsitjai kaszálók s legelőkre használtatnak fel. A síkvidékek a vizenyő eb helyek rétek s legelőkkül, a szárazabb talajok leginkább kukorica művelésére szolgálnak.

Muraköz éghajlata s talaji viszonyainál fogva főképp azon terményekre alkalmas, melyekre lakói jelenleg felhasználják. Iks ez: kukorica, burgonya, tök, bab, hajdina, köles, répa, káposzta, len és kender; s a hegyes vidéken szőlő s egyes, a folyóktól távolabb eső s magasabb fekvésű területeken a kalászosok.

A síkvidék legfőbb terménye a kukorica. Muraközbe a kukorica Olszországból került 1600-ik év körül, s azóta nélkülözellen terményévé lett. Minden gazda arra törekszik, hogy aránylag minél többet vetessen. A lapályokon az óriási területeket elfoglaló kukorica-táblák, mint erdők tünnek fel a szemelő előt. E kukorica mennyiség 6 főségének is feltűnt, midőn 1887. év őszén Muraközben járt s meg is kérdezte, hogy mire használja fel a nép? Ebből kerül ki kenyerük s különféle edelők s ebből pénzelnék. Azért, ha az alsó muraközinek kukoricája terem kielégítőleg — elégedett.

A kalászos növények a Mura és Dráva folyók nagy ködfejlésztésénél fogva, a szem minőségére nézve nem adnak kielégítő termést. A hőmérsék éjeli kisebb csökkenése is elég, hogy az — különösen a Dráva mocsaras, nyirkos vidékének talajnedvessége — hűsítő hatásánál fogva, a ködkepződést elősegítse. Pedig egy június vagy július köd elég arra, hogy a szépek ígérkező gabonaszem minőségét jelentékenyen megkárosítsa, részint az által hogy azt apadtítja teszi s kifejlődésében meggátolja, a muraköziek szójárása szerint felszívja (»megla popije,«) részint meg, hogy egyes gabona-be-tegségeknél, különösen az úszóknak, melynek állandósítását s terjedését az itteni legelőknél előforduló nagymennyiségű sósdika is elősegíti, csiráját lerakja.

E körülmények okozzák, hogy Muraközben a kalászosok általában ritkán adnak kielégítő termést. A szár, szalma szép magas, a kalász azonban üres, fonyadt szemű.

Eme viszonyok megértelik velünk s nagyrészt indokolják is a muraközi nép azon gazdálkodási rendszerét, mely szerint ugyanazon darab földön 10—15 éven, sőt néha több évtizeden át, változatlanul csak kukoriczát termel. Hogy mindamellett kielégítő termést nyerhet, az a föld szorgalmas trágyázásának köszönhető.

Általában a föld jövedelmezőségének fokozása a sűrűen lakott Muraközben jóval felette áll a magyar vidékének. De ez nem a tudatos s okos, hanem a kényszer-gazdálkodás kifolyása.

Földjét a muraközi parlagon sohasem beverteti, az ugarozást már csak hírből ismeri. Neki kevés földje lévén, nincs módjában a légköri behatások semmit nem igénylő, de aztán keveset is hajtó trágyázásával javítani földjét. A trágya fontosságát ismeri, értékét megbecsüli; mutatja közmondása is: »A ki trágyáját e'adja, kenyerét adja el.«

A rendes növény-állati trágyán kívül egyes növényrészeket (burgonyaszár, falevél, fűrészpör stb.) s a trágyalét is felhasználja. E tekintetbeni buzgótságában annyira megy, hogy még az utról is összegyűjti az elhullott ürülékeket. Muraköz dényugati részén (a Csáktornya s Varasd közötti falvakban) majdnem minden utca felőli kerítés mellett láthatunk egy egy vesszéből font, alacsony, félkör alakú trágyagyűjtőt.

Almozásra főleg kukoricaszár szolgál. Az itteni mezők külső meze is hamar meggyőződési s szakértőt arról, hogy a föld sok tekintetben ügyesen használtatik ki.

Kora tavasszal a kalászos vetemények s a gazdasági takarmányok, később a nagy terjedelmű kukoriczások varázsolják üde zöldde a mező jó részét, learatott kalászosok utáni tarló rögtön felszántva, ismét bevetetés alá kerül. Utánuk hajdina, köles s répa tarkázzák a mezőt.

Muraköz nagy részében a konyhai vetemények is a mezőn műveltetnek, mert a lakosok kellő nagyságu kerttel nem rendelkeznek s ha igen, akkor azt a gyümölcsös s kaszáló foglalja le. Ezek a mező könynyed díszítései. Keskeny szalagokban künn díszlik a burgonya, burgundi répa, káposzta s több helyen a czukorborsó is. Alsó Dombora híres vöröshagymái, melyeket a gazdák nagyban termelve ezer és ezer számmra menő koszorukban adják el a közelbeni városokban, szintén künn díszlik. A lent kétszer is vetik.

A muraközi síkság, mezőinek élénk tarkaságát csak az ősz hervasztó dere szünteti meg.

Muraközben a dohány termelés is jelentékeny mérvű volt. Gróf Szapáry Gyula pénzügyminisztersége alatt azonban a termelési jog, a nagyimérvű csempeszettek miatt, megvonatott. A termelő vidék Hodosánál kezdődve, Muraköz dombvidékeinek szélességeiben nyugotra Mura-Szerdahely s Dráva-Szent-Mihályig terjedt. Előbb a széles levelű, zsiros s erős, úgynevezett »muraközi cserebit,« később az gyengébb debreczenit termelték. Hosszu levelű dohányaikról híres községek voltak; Derzsimumecz, Sztelecz, Pálovecz és Bottornya.

A dohánytermelési jog megvonása óta az illető vidék lakói rohamosan szegényednek.

Muraköz északnyugati részét borító hegyység legnagyobb része szőlővel van beültetve. Itt a nép szőlőművelésből nyeri főjövendelmét. A hegyység talaja e célra igen alkalmas, nemcsak minőség, de fekvés tekintetéből is. A szőlőfajok vegyesek. Az itteni borok hajdan híresek voltak s nagy keresletnek örvendtek a külföldön is, a tokaji borra emlékeztető zamatajukért. Ma e kereslet megszűnt s olcsó áron kell borakikon tudniok.

A termés minősége is csökkent. Az újabban fellépett szőlőpenész (peronospora) következtében, mely a fürtök érését megakadályozza. Csak gondos védekezés óvhatja meg a végpusztulástól addig is, míg a mindinkább közeledő phylloxera ellepi.

A hegyvidéken kevés kukoriczát termelnek, a homokos agyagos talaj nem is arra való. Inkább a kalászosok díszlenek, különösen sok hajdint, kölest, lencsét s burgonyát vetnek. Aránylag a hegyvidéken is elég szántóföld van, de kellőképp nem gondoztatván, rendszeren sovány termést ad.

Muraköz gyümölcs-termelése csak a hegyvidéken érdemel említést. Hajdan hazánk egyik legjelentékenyebb gyümölcs-termelő telepe volt e vidék. Itt is, mint Magyarországon más részeiben, a török uralom vette vissza a nagy Mátyás alatt letűnt pontját ért gyümölcsészetet. De újra fellendült. Az itt lakó s gazdaságot üző paulinusok kértészeté bizonyára nagy hatással volt arra. A hegyvidéken jelenleg tömördek gyümölcsöt termelnek. A szőlők melletti kaszálók, a tisztások meggyei, a házak s belső birtok környéke mindenütt gyümölcsfákkal vannak beültetve a legkülönfélébb fajtaiból. Innen látják el gyümölcsessel Muraköz nagy részét. A nép tehát szép jövedelmi forrást bir gyümölcsöseiben.

Muraköz más részeiben kevés a gyümölcs. Sajnálják rá a tért, mivel aránylag kevés földdel bírnak a gazdák. Még a Dráva s Mura melletti falvakban találunk legübbet, de a gyümölcs-termelés erre is inkább hanyatló, semmint emelkedő félben van.

Az erdőség aránylag kevés. A mi terjedelmesebb van, az gróf Festetics Jenőé. Kisebb területekben némely községek s földmivesek is bírnak. Általában azonban a paraszterdő elenyésző csékély. Lassankint a fahiány kezd már mindenütt mutatkozni.

A hajdani őserdők nyomaira csak Zrinyifalva (Kursanez) mellett akadunk. Helyüket szántóföldek s kaszálók foglalták el.

Rét, kaszáló is mindinkább gyérül. A legelők kis terjedelműek. A takarmányhiány halása az állattenyésztésre újban nagyon is érezhetővé vált.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Svastics Béni** főispán ur és Durmann Antal ezredes úr Öméltóságai e hó 4-én Csáktornyára érkeztek. Másnap öméltóságai A. Lendvára utaztak, ahol a magán tenyészmenek díjazásánál és engedélyezésénél az illető bizottság élén résztvettek. — Ugyanez ügyben e hó 6-án Csáktornyán, 7-én Perlakon működtek. A jutalmazások 3 évig be voltak szüntetve, főispán urnak azonban ismét sikerült a magas kormány figyelmét és jóakarátát ez ügynek megnyernie és a tenyésztők számára jutalmat kieszközölnie. Főispán ur öméltóságának vidékünkbeli gazdaközönsége nagy hálaával tartozik, a már kiveszendőben volt muraközi fajta lovak tenyésztésének előmozdítása körül szerzett nagy érdemeiért. Ő méltóságának ez ügyben segítségére van Durmann ezredes úr, a fehérvári állami méntelep parancsnoka, mivel már 10-ik éve azon törekszenek, hogy a gazdaközönség ezen fontos kereset-ága emelkedjék. Ő méltóságainak az illető megyei bizottság tagjai szintén segítségükre vannak.

— **Csáktornya város tanácsa** és más érdekelték főispán ur Ő Méltóságának meghívása folytán és elnöklete alatt e hó 6-án értekezletet tartottak, melyen a csáktornyai kúria vezetői és csáktornyai állomáshoz leendő bejárata ügyében a város és az érdekeltettek megállapodásra jutottak.

— **Végelgésítés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vanicsek Kamilla perlaki állami elemi iskolai tanítónő jelen állásában végleg megerősítette.

— **Haldólás.** Zindl Antal a 60-as évek elején Csáktornyán kántortanító, később Horvátországban, Dolnji-Miholjácson községi elüljáró, jelenleg horvát tartománygyűlési és magyar orsz. gyűlési képviselő, életének 51-ik évében elhunyt. A boldogult kiváló zenész volt s mint ilyen Csáktornyán zeneiskolát tartott fenn és műkedvelőkből zenekart szervezett. A boszniai okkupáció után koronás arany érdemkeresztet kapott Ő Felsőségétől. A dolnji-miholjáczi kerület 1875. év óta képviseli. A megholdogult Csáktornyán napa (özv. Zozolliné), lvánoveczen leány (Czekulitsné) gyászolja. Nyugodjék békével.

— **Eljegyzés.** Pollák Ignác kottorú kereskedő eljegyezte Csáktornyáról Lustgarten Israel nyug. tanító kedves leányát Mathild k. a.

— **Csakathurner Simon** ur azon alkalomból, hogy a csáktornyai önk. titoltó-egylet az 1890. január 29-én Dráva-Vásárhelyen pusztító tűz oltásánál közreműködött, elismerése jeléül egyesületünknek 5 forint adományozott, mely összeget midőn új hirlapilag nyugtázom, egyuttal köszönetemet is nyilvánítom. Szeiverth Antal parancsnok,

— **MEGYEI BÉVID HÍBEK.** D.ák Ferencz tanulókori lakása a kanizsai kegyesrendiek társházában díszes emléktáblával fog megjelölni. Neumann kőfaragó és Sallér építőmester ingyen teljesítik a munkálatokat. — Knortzer Frigyes az »Arany Szrvashoz« címzett nagy kanizsai szállodáját Matejkó tátrafűredi vendéglőnek adta bérbé. — A nagy-Kanizsai tornaegylet e hó 30-án dísz- és versenytornaszázt rendez — Novábar: a képviselőtestület elhatározta, hogy köz. népkönyvtárt állít fel. A község e célra egyelőre 120 frtot szavazott meg. — Zala-Szt.-Gróthon a kisdudovoda javára rendezett hangverseny 204 frtot jövedelmezett. — A zala-egerszegi iparos-ifjak e hó 15-én tánczszal és hangversennyel egybekötött Petőfi estélyt rendeznek. — A nagykanizsai Keresk. és Iparbank forgalma a múlt évben 15,867,637 frt volt.

— Lelkiismeretlen felelősséget vállalnak magukra mindazok, a kik benső meggyőződésük ellenére kikélnék bizonyos társadalmi, politikai, vallásos vagy egyéb természetű áldásos intézmények ellen s másokat is visszatartanak attól, hogy belőlük hasznot húzzanak. Az ilyen emberek ellen nem védehetjük magunkat eléggé. A legvágyosabban mutatkozik ez az elleuzekeskedés a gyógyítók és orvosok dolgában. Sajnos igen sok ember van olyan, a kik kétségtelesen fogatos orvosokat meggyőződésük ellenlelelőznek, értéketlennek mondanak s más tegeket is megátolnak abban, hogy egészségük visszaszerezék. Ezért minden szenvedőnek tanácsos nem kell, hogy örökdedjék az ilyen lelkiismeretlen emberekől és saját meggyőződését követve, használja amaz orvosokat, a melyek nek üdvös voltak kétségtelen bizonyítékok mutatják, s a melyek a gyógyulást lehetővé teszik.

Semmiéle szerrel nem értek el még oly nagy sikereket, minő Warner Safe Cure-jevel a vese, máj, epe és gyomorbetegségeinél s minden beteg maga is meggyőződhetik ez orvoság gyógyító erejéről, ha levelel fordul azokhoz, kik általa visszanyerték egészségüket. (21)

Schweininger Miklós Királyhegyről (Krássó-Szörénymegyéből) ezt írja: Warner Safe Cure-je nek rendkívüli gyógyító ereje pár nap alatt teljesen talpra állított s ezért minden szenvedőnek a legmelegebben ajánlhatom.

Baross László lelkes, Szegeden nagy sikerrel használta Warner Safe Cure-je-t.
Ritter Vince, a c. és k. posta-csomag-osztálynál Bécsben azt jelenti, hogy az orvoság kitűnő szolgálatokat tett neki.

Az elősorolt személyek csak egyesek amaz ezek közül, a kiket ez orvoság meggyógyított s a kik kötelességünknek tekintik, hogy azt minden szenvedő emberátnak ajánlják.

Egy palack ára 2 frt. Kapható az ismeretbgygyeztetárakban. Főraktár: Szalvator gygyeztetár Pozsonyban és Török J. gygyeztetárában Budapesten

IRODALOM.

— **Szalai Mihály** (előbb Singer) csáktornyai születésű budapesti hirlapíró jelesen szerkesztett lapját ajánljuk t. olvasóink figyelmébe! Oly vállalat élén áll Szalai ur, melyé máltán megérdemli azon párt-lást, melyben a kormány és a főváros tanácsa erkölcsileg és anyagiilag részesíti. Lapjának címe: »Budapesti Látogatók Lapja.« Megjelenik havonként egyszer 3 nyelven (magyar, német, francia); melléklete négy nyelvű budapest kalauz Előf. ára 5 frt. (Budapest Istvánút 6. sz.) Az előtűnt fekvő februári 2-ik száma valóban figyelemre méltó. Tartalma Budapestről szóló általános részből és Sopron városának s környékének leírásából áll. Egyéb közlemények: Budapest nyilvános képtárai Pulszky Károlytól Gépipar. Közgazdasági viszonyok Sopronban Döfler Györgytől. Temérdek, legszebb kiviteltű kép emeli a lap szövegét. Budapest 7. Sopront s vidékét nem kevesebb mint 34 díszes képbén ismerteti. Minden

számban más várossal és vidékkel ismerkedhetik meg az olvasó. Városunk szőlő-tenéket gratulálunk ezen kitűnő vállalathoz, csáktornyai ismerőseinek és lapunk t. olvasóinak melegen ajánljuk Szalai ur törekvését!

— **Az Én Újságom** című kitűnően szerkesztett gyermeklap (szerk. Benedek és Pósa) 10-ik száma a következő vált zatos tartalommal jelent meg: Az amerikai őserdőben (gyermekregény) 2 képpel. Ósi magyar vitézség — A kis Rózi (a cizkép vers és magyarázata.) Majom szeretet (verses képmagyarázat.) A jó szív kincs (elbeszélés) Hidas játék (ének hang egy szöveggel) Tojás a sós vízben (képpel.) Arany ABC (versekben 4 képpel.) A Bandika Újsága (elbeszélés). Ki kán kel, aranyat lel. Arany kalászkok (szemelvények.) A rejtvények megfejtői. A szerkesztő bácsik póttája. A kitűnően szerkesztett gyermeklap melegen ajánljuk! Ára egy évre 4 frt. kiadóhivatal: Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapest Andrassy-ut 10 szám.

— **Technologiai Lapok** 4-ik száma a következő tartalommal jelent meg: Elektromos légvezetékek 3 ábrával A párizsi világkiállításról. Fém munkáló gépek, 5 ábrával. Az ipari szakoktatás. Új regeneratív gázlámpák 4 ábrával. Kazánvíz tisztító készülék ábrával. Vegyes közlemények. Tálalmányok leírása 19 ábrával. Engedélyezett szabadalmak Ezen kitűnő műszaki és ipari szakfolyóiratot Táborosky Ottó, a m. kir. technologiai iparmuzeum igazgatója szerkeszti és adja ki. Minden hónapban 2 szer jelenik meg. Ára egy évre 5 frt. Gépészek, gyárosok, iparosok, szakegyenek és a művelő közönség nagy hasznát veheti. Megjelenik: Budapest VII. Rottenbiller-utca szám alatt.

KÖZGAZDASÁG.

Tűzfecskendő beszerzése.

Figyelemreméltó, de sajnos azon tapasztalat, hogy nálunk az ipar terén a verseny a legtöbb esetben távolról sem tisztességes, sőt csunya versenyessé járul: mert az iparosok igen nagy része fájdalom! nem gyártmányai jóságával és jutányos árakkal törekszik magának fölülséget szerezni, hanem a régebbi gyárak és ipartelepek, sőt a némileg nagyobb műhelyek is ugy e d u r a l m a t követelnek magok részére az újabb ipartelepekkel s vállalatokkal szemben. Ha tehát új gyárat teremni vaiki, mely a korszerű igények követeléseinek az által is megtevel, hogy a technika legújabb vívmányait alkalmazza, s így az eddig gyártott iparcikkéknél jobbat és jutányosabbat bír előállítani, akkor a régebbi gyárak, melyek már rég tuhaladott berendezéseik által és műhelyeikben, minthogy azok nem szerelvék föl a legújabb s a legjobb technikai eszközökkel, távolról sem képesek csak megközelítő jöminőségű és olcsó árakat készíteni, összes erejéket arra fordítják, hogy a náluk jobb új gyár ellen a legzseméretlenebb módon is ákádlódjanak. Ha ily régebbi gyárak tulajdonosaiban a honzeretet csak legkisebb szikrája égne, bizonyára örülnének hogy az új gyár nem kimével (áradságot és költséget, azt éri el kitűnő és jutányos készítményeivel, amire ők képtelenek voltak s lettek volna: kizsorigja a nemzetközi szopolázó külföldi drága, silány, sőt gyakorta szerföltöt roz gyártmányokat. De minthogy a honzeretet ily, rendszeren külföldről hozzánk beszakadt s ideiglenesen hozzánk telepedett, magyar nem értő, német üzlelvezetést gyakorló cégeknek, amelyek, ha a magyar kényeren jól megtallosadtak, sietve vonulnak vissza földieik közé, ismeretlen, hát öröm helyett kájan irigység szállja meg őket az új gyár sikere miatt, és látba vetve az évek során, mig őket tulajdonaló versenyársok nem volt, szerzett összes befolyást, annak révén mindent távolról sem riadva vissza még a legbeostelenebb eszközöktől sem, elkövetnek, hogy a földtük álló, törekvő magyar új gyárat károsítsák, sőt ha bírnák megemmitseik.

Igy járt a már néhány év előtt létesült Tarnóczy Gusztáv-féle gazdasági gépgyár, mely bővíteni akarván működésén, a legújabb technikai eszközök sikerült alkalmazása és több új reménytelmennyel felhasználása által nemcsak honunk legjobbjában, hanem a legkiválóbb külföldi gyárak közül is nagyon kiváló tűzfecskendőgyárat rendezett be. Minthogy Tarnóczy Gusztáv, aki a legszorgalmasabb országgyűlési képviselők közé tartozik, beható, sikeres tanulmányozás után oly tökéletes rendszerű tűzfecskendőköt szabadalmazott tűzfecskendőgyárnak, melyek napjainkban nemcsak az egész országban, hanem Európában és Amerikában is a legtekélyesebbek s ezért mégis a legutányosabbak, (ezért számos külföldi megrendelés is kapott ezen tűzfecskendőgyár), régibb ödonberendezési azon gyáraink, melyek úgy mellesken tűzfecskendőköt is állítottak össze, azt híresztelték a kitűnő gyárról, miszerint nem létezik. Mikor azután ezen híresztelések hazugságnak bizonyult be, ráfogták az őket tulajdonított gyárra, hogy vásárolhatók ugyan ott tűzfecskendők, amde azok külföldi nagyon silány gyármanők. Midőn pedig az egész ország minden vidékén saját szemével győződött meg a közönség arról, hogy a Tarnóczy-féle tűzfecskendők nemcsak kitűnők; hanem azok annyival olcsóbbak más készítményeknél, miszerint azon községek, amelyek Tarnóczy-féle tűzfecskendőköt vásároltak, 100 - 120 frtnyi megtakarításhoz jutottak, dacára hogy beszerzett tűzfecskendők jobbak, mint azon elavult rendszerű tűzfecskendők, melyeket a régibb gyárak utazo-ügynökei törekedtek rábeszélésük különféle csinjával binjával nyakokba akasztani, akkor ily gyárak megvesztegetésekké is folyamodtak.

De ennyi fondorkodás, cselöszvény, aljas megvesztegetés sem volt ily czegeknek elég; mert mikor mindennek dacára a „jobb” és „utányo-

sabb” gyöz készítményeik fölött, a Velenceze aljas bérgyilkosait fölbőröket jól-rosszul utánözva, egészen indokolatlan párbajok utján törekzenek a honi ipar fejlesztése körül máris e'elvéthetetlen nagy érdemeket gyűjtött országgyűlési képviselői láb alól eltenni.

Ihat bizony ez undorító látvány!
Somogy megye törvényhatósági bizottságának legutóbbi ülésén több községi képviselő-testület határozata került törvényhatósági jóváhagyás végett tárgyalás alá; a bizottság jóváhagyta ugyan a községi határozatok azon részét, mely szerint tűzoltóeszközök beszerzését elhatározták, de megtagadta a tűzfecskendők beszerzése czéljából egyes gyárosokkal kötött szerződések jóváhagyását és azon határozatot hozta, hogy ezenül a községek részére az alispán fog nyilvános árlejtés alapján tűzfecskendőköt beszerezni. (Vége köv.)

„The Gresham” életbiztosító társaság mely több mint 25 évi iteni működésénél fogva teljes polgárjogot nyert, előzékenysége és szabadelvű feltételei miatt pedig mindinkább tért hódít, 1888/89. évi működése minden irányban tekintélyes haladást tüntet ki. Emiatt méltó, hogy a „Gresham” ezidén is teljes figyelmét a tartalék-alap gazdagítására fordította, mely ez által ismét 3.956,363 frtkkal gazdagodott és jelenleg több mint 106 millió frankra rúg. A társalathoz az utolsó év alatt 329 5 biztosítási ajánlat nyújtott be 49.069,600 frk értékben, melyek közül elfogadott 5140 drb. 40.748,650 frk biztosítási összeggel. A díjbevétel a visszbiztosítási díjak levonása után 15.050,885 frk 82 cts-ra rúg. A kamatszámolás mérlege 4 277,633 frk 34 cts. mot tesz, miattal a társaság évi jövedelme — a díjbevétel hozzászámításával 19 328,518 frk 86 cts.-ra emelkedett. A társaság az elmúlt év folyamában 8.315,351 frk 86 cts.-ot

utalványozott oly követelések folytán, melyek életbiztosítási kötvényekből eredtek. Az összes eszelekvő vagyon az üzletév végével 106 578,528. frk 96 cts.-ra rúgott. Tőkebefektetések: 1.774.504 frk 27 cts. a brit kormány értékeiben, 589,819 frk 79 cts. az indiai és gyarmati kormányok értékeiben, 13.626 873 frk 64 cts idegen államok értékpapírjaiban, 1.734,190 frk 10 cts. vasuti részvények, elsőbbségű és garantáltak, 48.927,020 frk 31 cts. vasuti- és egyéb kölcsön-kötvényekben 16.365,280 frk 52 cts. a társaság ingatlanaiiban melyekben a társaság bécsi és budapesti házaibannofoglatnak, 8.832,044 frk 35 cts. jelzálogban és különböző értékekben 14.778,798 frk 98 cts.

Szterk. üzenetek.

— Légrad. Egy muraközinek. Nagyon szép, hogy gondolt lapunkra. A fordítás ügyes. A mese jól volt megválasztva; örülni fognak neki nemcsak a gyermekek, de az öregek is. Igértetere számítunk! Csak minél gyakrabban! — Dr. Szt.-Iván. Ingyen csak a rendes munkatársnak kapjak a lapot. Olyanok, akik hónapokon keresztül, sőt egész éven át nem írnak a lapba, nem számíthatnak tiszteletpéldányra. E tekintetben nem a szerkesztő, hanem a kiadóhivatal intézkedik; a kört türelmet részére kieszközzölük. — Kottori. S. Közönségem a tudósítást! V. ügyében intézkedtem a kiadóhivatalnál. — Zrinyifalva. G. Köszönöm! Az ígért folytatást annak idejében kerjük. — Vashegy. V. A közleményeket köszönöm! Mielőbb átvenem azokat. — Perestó K. A verset legközelebb bíralat alá vesszük.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU 9 ga MARCHIUSA 1890.

BROJ 10.

MEDJIMURJE

Urednička pisarna:
Glavni pišac, fratarska hiša, živo na kondigračji. — S urednikom modi je svaki dan govornik mod 11 i 13 vurom. — Sve pošiljke šće se sadržaja novina, naj se pošilja na ime Margitai Jozefa urednika vu Čakovcu.
Iskusteljstvo:
Kajšara Pisehel Filipova kam se predpiata i obanane pošiljaju.

Predpiatna cena je:
Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt
Pojedini broji koštaju 10 kr.
Obanane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povuđiljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Školski glasnik: „Medjimurskoga podpomogajućega činovničkoga društva „Čakovečke šparkske”, „Medjimurske šparkske”, „Doljo-Medjimurske šparkske” i „Podpomogajućega društva” „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva”.

Gospodarstveni posli vu marciusu.

Vu sadovnjaku.
Sadovnjake treba očistiti i vu red postaviti. — Ako imamo sadovni (školski) vrt, moremo kočice posaditi i plante presaditi — Črešnje treba vu ovim mesecu saditi. Kite treba po drevjeh snažiti i obrezati. — Ako smo pozabili pognojiti drevja, vezda to moramo učiniti. — Vu sadovnjaku moremo vu tem mesecu okulirati i čepiti.

Vu vrtu
Od svakojačke nesnage treba vrt očistiti. — Grede treba skopati — Jesenako okapanje moramo ponoviti i pozubačiti. — Na koje grede sunce sija, moremo krumpera, kalarabu, ke'la, šalatu, povrtnicu, petrozeli, mrkvu posejati.

Vu goricah.
Ako mrazi prejdu, vanjski posel moremo vu goricah zvršiti. — Koje gorice visoko ležiju, ako nam vreme dopusti i ako smo s obrezarjem gotovi, trase moremo odkriti. (Ovo de' o pr' nas nezvršavaju, ar nije navada trse za zimu pokopati)

Na polju i na senološi.
Na polju treba vu tem mesecu orati, sejati, povlačiti. Ovo su najglavniji posli.

Pod prosu, len i konoplje treba zemlju pognojiti — Na senokoši treba čistiti.

Vu volnjaku.
Vu marciusu po meju čmele letati. Ako je lépo vreme predi, ali k Jožefovomu za sigurno moramo čmele vu pustiti, da si najdeju jestivnu. Pred volnjak moramo slamu ili seno sipati, da dimo dojde i obteršene čmele na zemlji nezmrzne u. Dobro je svaki večer okolo volnjake nalazeće čmele pobrati i vu koš deti. — Ko e pregledaimo, jeli nam čmele imaju dosta meda. Ako neimaju, dajmo jim meda ili žutoga cukora, drugač nam čmele pogineju. — Nekoji gospodari su navadni koše obrezavati, tojest meda pobrati. S tem si samo kvara delaju, ar takvi obrezani koši težko daju roj.

Priposlano.
Jako poštuвани gospon Urednik!
Molim, da dostoju ovih par rečih, vu Medjimurske novine postaviti
Priskerba Obćini.
Vu obćini Podbrest (vu Medjimuru) god. 1880 sastavili su pojedini obćinari, svaki vu jednako skup jednu Cassu (blagajnu) stojeću do 700 frt. Ove novce platila njim je Zaladeka al. Varmegija za

Dravsku stražu koja od svih želja je bila, na cilj do prilike, doklam bude kakov komadić gmajne za obćinu od Gospodina Grofa kupiti.

Anda za to vreme doklam bude prilika za kupiti, zebrała obćina jednog poštenog i vrednog obćinaka, za Cassira, da ove novce na zadužnice (Obligatorije) raspodudjuje, i godišnje interese (kamata) 8%, od stotine, nuter pobira. Latina stvar je bi'a vu redu, i radovolna obćina z n'egvemi račun, koji svaki konec leta bili su prečitaní. Dakle god. 1884. Capital došel je na 1000 frt. i s tim se Cassir zahvali vu zroku, jerbo je imel uti, da on s ovemi novci i svoju tergovine nuter tira.

Anda primorana obćina drugoga zbirati, komu je stari, zadužnic prek dal od gori napomenute svorte. I ov službuval je 4 god. Opet se zahvali, polek nepriateljstva. Eto ponudi se i tretji, s obećanjem, da ova stvar drugač vu redu bude, kaj i nije lagal. Obćina mu je dovolila još i druga dohodka nuter pobirati, koji su iznašali do 120 frt. na leta. Službujući anda ovaj, prošli mesec januar tekuća god. dal je račun ovak: Obćina ne e kupila nikaj, nego kroz gori napomenute glavnice ostoje Capital skup s interesom, i s ovim dohodkom od 120. frt danas 825 frt.

Zato obćina ima želju med Postuvane čitatelje naznačiti, zahvalu Cassire koji su

priskrbeli obćini nekoja stotina doli, pak da itak Cassa čisto ni se posušila, ako prem je prošu u godinu bila velika suša.

Vu Podbrestu. 18-ga februara. 1890.

Jeden Obćinar
i član između čitateljah.

ZABAVA.

Pripovest.

(Iz magjarskoga prepisal jeden medjimurski sin.)

Bla je jedna kuhinja; a vu oni kuhnji bil je jeden veliki kolen; a za kolenom bilo je jedno malo km'čno prelo; a vu onom malom prelu bil je jeden mali smrček (žverček). Jeden jako jako mali črni smrček. Kak je taj mali smrček vu to prelo došel? Bi vam pripovedal? Ja sam se od staroga Miške ovu pripovest naučil. Stari Miška je jako rad imal dobru decu, ako nije imal nikakvo delo, onda je pripovesti pripovedal deci. To su vam bile lepe pripovesti. Kaj si je mislil, kaj ni naš stari Miška, zapregel je jedenput Sargu i Dereša i odšel je vu sumu po drva. Bil je sig do pojasa, ali je starac rekel: Bil sem ja vre i vu veškem si egu vu umi, ali je mene moj Sarga i Dereš svigdar vun spelal. Male sančice letile su kak vtič. Za malo vreme bil je stari Miška vre sposed sume. Onda je starac zakriknul:

Hoho ho, hoho ho!

Al je velik sněg ovo!

Vezda su i konji nazad zahrzali:

Iha ha, iha ha!

Prav velite vi Miška!

Vezda je počel delati! Ali najte misliti, da je taki počel diva seći. Ne, najpredi je jednoga maloga grma posekel i s onim je snega s pred konjov pomel, da njim nebude zima za noge. Znaate, pot ova je samo potkova, a nije čžma.

Kada je snega vre pomel izprel konjov, onda je donesl s plavtakom rešo, i dal je konjem naj jedu. Tak je tak, ali je to još ni sve. Na jempu se Sarga oglasi:

Ihaha, ihaha!

Povem vam nekaj Miška!

No, kaj ti je meš Sarga? pital je Miška. To mi fali moj gazda.

Deni na me pokrovca!

Glej, glej! veli stari Miška, ali si ti jako spametni moj Sarga! Ali vidš, samo jednoga pokrovca imam, a s kim budem pokrill Dere a? Taki se i Dereš oglašil:

Pravo veliš moj gazda,

Pokri moga ti hrbta!

Hm, hm! kaj sem vezda čneći? Jeden pokrovac je samo jeden pokrovac, a jeden konj i još jeden konj su dva! Ali se je hitro nekaj zamislil, slekel je sebe bundu. Pokrovcem je pokrill Sargu, a bundum je pokrill Dereša, a on bude sam hitro delal i nebude mu zima.

Vezda počel je delati. Zgledal je jednu perholadnu bukvu. Ono bude posekel s oam bude hitro gotov, ar gde je perholad, onde nebude moral se i.

Ajde! kip — kop! kip — kop! zvenčala je sekira. Ali glej, glej! kaj je dospelo našemu staromu Miški! Na jempu je pre stal delati. Nekakvoga tužnoga glasa čuje popevati i stric, stric, stric! Miška se ogledne sim i tam, odkud more se ov tužni glas čuti. A glej, kraj te perholadne bukve, tu se stiska jeden mali črni smrček. Tak je tužno popeval, kak da bi hotel staromu Miški reći:

Stric, stric, stric,

V mojoj hiži mir mi daj!

Ti mene vun ne tiraj!

Življenje mi ostavi.

V milošću me postavi.

Dobromu starcu nije više trebalo, samo da je takvu tužnu popevku čul. Taki se je smiloval nad malim smrčkom, prijel ga je. i del ga je za nadra pod rubacu, i rekel mu je: Budem te dimo odnesel vu toplu hižu.

Niti je već pital maloga smrčka, hoće, neće, samo ga je prijel i del ga je pod rubacu, i rekel mu je: Stric, stric, stric! Odovod ne dojdeš vun moj stric.

(Dalje sledi.)

KAJ JE NOVOGA?

Opali iz vagona.

Na vlak u idućem od Zente vu Szeged pripetila se je nesreća. Supruga fabrikanta Gottlieb Davida naslonila se je na oblok od vagona onaj hip, gda je konduktor došel karte pregledavat. Vrata odprla su se a nesrećna žena skopitnula se je van i konduktora za sobom potegnula. Žena potrla si je nogu a i konduktor jako se je na v'še mestih ozleđil. Srčca, da nije vlak tak naglo još isel, ar bi se bili obedva mogli vmorriti.

Na željeznici.

Směšna stvar pripetila se je s vlakom idućim iz Debrecena vu Püspök-Ladány. Vu Kaba imali su na staciji k personalnomu vlak u priklopiti jeden tešji vagon. Nekak su to delo tak obavili, da je lokomotiva sa priklopljenim teretnim vagonom odbežala a personalni vagoni ostali su s putnici skupa na kolodvoru. Stopram vu Püspök-Ladányu opazili su, da su pašzere zgubili i brzo su se povrnuili vu Kaba, odkud su čekajuć putnike dalje odpejali. Směšna je to stvar, skoprem je neverojatna.

Novi beteg.

Iz Talijanske pišu novine, da se je vu Rimu jeden do vezda nepoznati beteg pojavil. Beteg taj spodoben je jakomu kataru na peldu influenze; čoveka spadne velika trapavica, za čim vu otvrdne (zadrevni) vrat i beteg je vu vnohom slučaju smrtonosen. Vele, da se tak širi, da se boje, da bude kak epidemija dale prelazil.

Krvoločna žena.

Vu Velikopole zvanog obćini vu Galiciji vlovili su jednu ženu, koja je nezdušnim načinom peneze služila. Ova okrutnica gutila je novorođenju decu za dobru plaću. Našlo se je najme vešji broj nemilostivnih materah, koje hoteci se rešiti novorođenca, platile su joj, a ova hiena gutila je nezdužnu dečicu prez milosrdja. Vele, da jih je već 16 zagutala bila, a pri zadnjemu, za koje je četiri fort plaće dobila, vlovili su ju. Sada čeka plaću za krvoločni svoj čin. Čudnovito je i človeku se krv stane vu telu, misleć nato, da žena na kip b.ž. i svoena more se podati na ovakov strahoviti čin.

Leo XIII.

Sveti otec papa oblužaval je 2 ga februara o l osemdeseti svoj rodjen dan, kojega doživl je vu podpunom zdravju. Iz svih stranah krcanskoga sveta prispele su mu gratulacije k ovom jubileumu, velike i sjajne deputacije došle su ga pozdraviti, želeći mu dugi život i dobro zdravje. I mi žemo svetomu otcu iz čistoga srca, da ga gospodin Bog još puno leta uzdrži vu zdravju, da svetu mater cirkvu dobro ravna i kormaniti bude mogel.

Nesreća na morju.

Strahovita nesreća pripetila se je na morju sa Onetta zvanim brodom. Iz Brishanea prama Londonu, trknul se u jedno vu jednu pećinu ter vtonul i to tak naglo, da nikaj osloboditi nije bilo moći. Dopisnik veli, da je bilo na tom brodu 200 ljudih, koji su se svi do jednoga potopili. Samo mali broj putnikov ovih oslobodil se je na čudnoviti način. Broda još nisu izvadili, tak je gliboko vtonil, da mu nigde na trag dojtli nemoreju.

Pod morjem.

Pisale su novine, a i mi smo spomenuli, da Francuzi i Englezi kane med svojimi dvemi orsagi železnici put napraviti pod morjem, da moreju jedan k drugomu po suhom dojt. Jedno družtvo počelo je već za probu kopati. Nešto sto lin meterov skopali su pod morje, gde su našli na jako bogate sloje najfinesega kamenitoga vugljenja. Ovak imali budu ne samo to dobro, da se budu po suhom pod morjem vozili, nego njim izkopano vugljenje lepi del stroškov naplatilo bude. Kaj sve nezračmu ovi Francuzi i Englezi!

18 danov gladoviti!

Amerikanski brod Spiney zvani nasel je vu kinezkom morju 50 miljah daleko od obale jednu ladjicu sa osemnajst ljudih, koje je viher od otoka Peleu vu morje hitil. 18 danov bludili su po morju gladni i već su nakaniji jednoga izmed sebe zaklati, da od glada nevumreju, a na sreću opazili su taj hip brod Spiney, koj jih je gori pobral ter ovak strahovite smrti oslobodil i k njihovomu domu odpremil.

Čudnoviti dvojki.

Vu Bordou došla je jedna mlada žena na ondešnju kinku, koja ima na svojem dolnjem tlu prirašćeno jedno malo dete. D te ovo, koje već od poroda nosi, nemore se svojevolo gibati a važe po prilici nekoliko kilogramov. Nije anda drugač nego su to skup zrašćeni dvojki, od kojih jeden zrasel je do navadne človeče veličine, a drugi zaostal je vu rastenju. Čudnovita je to igra nature.

Falsifikatori.

Vu Šabacu vlevili su celu bandu sastojću iz 14 osobah, koji su krive banke na velikom delali. Našli su pri njih 16 jezera 10 dinarnih bankah, od kojih izdali su već do 8000 komadov. Ove peneze zedavali su najviše vu Mitrevici, Petevardinu, Budapeštu i još vu nekojih varoših austro magjarskih. Vti eki ovi jako se brane i neće n'kaj priznati, na težko se budu mogli rešiti kaštige, koju zakoni za takove prekršitelje prepisuju.

Poštarski tat.

Kiš Antun poštarski činovnik vu Budapeštu prisvojil si je nezdavnja jeden zaklec pun s velikimi penez, koji su iz Amerike 20-ga februara na jednu firmu prispeli. Redarstvena oblast došla je ovaj latbini brzo vu trag. Kiš Antuna prijela ter sudu prekdala.

Busan Jožef.

Poštarski činovnik iz Senja Busan Jožef, koj je veliku summu defraudiral ter s njom vu Ameriku vušel, sam se je sudu predal. Sudbina božja najme tak ga je postigla, da si je veliku hižu kupil, a kada bi ju bil splatil, onda je stopram opazil, da je na njoj toliko duga, koliko on već izplatiti nije moguć. Ostal je anda prez hiže i prez penez, pri tom ga nemezš tak pograbila, da vu desperaciji nije dugo znal, nego sudu se predati. Oblast američanska izdala ga je našem sudu uz lepe velike stroške.

Puščani prah

Puščani smo v svoje vreme, da je iznajden takov puščani prah, koj pri streljanju ne dela nikakvoga dima. Buduče se ovaj prah vu taboru jako basnovati more, zato odlučili su opelati ga pri našoj vojski. Vu Budapeštu držali su vu visjih vojničkih krugih sednicu ter se dogovarali, na koj način i kada bi se taj prah vpelati imal pri našoj vojski. S tem smo pak jeden korak naprvo vu strategiji našoj.

Veliki ogenj.

Občina Zsadánj pogorela je 10-ga februara o. l. tik, da je preko 30 hižah za svimi gozpodarstveni stanji zgorelo, i to tak naglo, da polek obstoječega vetra gahiti nije bilo moguče. Nesrećena ova obćina pogorela je vu kratko vreme po drugiput, a kaj je najgorše: zgorela su vezda i 4 cloveka.

Novina.

Ne ima više pogibelji pri splašenju konjov. Lőrincz Stefan stanovnik vu Tord iznašel je način t. j. jednu malu spravu, koja se namesti na hamu. Od ove splanja je jeden posebni čugel k sedalu. Ako se konji preplave a kočijš je zadržati nemore, potegne za ovaj čugel i hami se na to tak otnaju, da konji prosto odbeve a kćla mirno na mestu ostanu. Lőrincz nap avil je nezdravnja vu Budapeštu probu pred vnoogbrojnim ljudstvom koja je jako lepo izašla.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Stolec. — A szék.

Otec. Hodte deca! Spominajmo se vezda po magjarski od stolca.
Atya. Jöjje'ek gyermekek! Beszélgesünk most magyarul a székről.
— Ovo je stolec.
Ez a szék.
— Stolec ima sedalo, nisonjać i ćetiri noge,
A székekn van ülője, háta, támlája és négy lába.
Peter. Ja sem vre videl stolca i bez naslonjaća.
Péter. Én már láttam széket hát (lámla) nélkül is.
Pavel. Ja sem pak videl stolca na tri noge.
Pali. Én meg már láttam három lábú széket.
Otec. To je istina. Ali bez sedala, pak bez noge niste vidli stolca.
Atya. Az igaz. Hanem ülő és láb nélkül még nem láttatok széket.
Klára. Ja sem vidla i takvoga stolca, ali on stolec bil je potit.
Klára. Én már láttam ilyen széket is, de az a szék el volt törve.
— Stolec nije dugi, nego kratki.
A szék nem hosszú, hanem rövid.
— Naš stolec ima zutu faibu.
A mi székeknnek sárga szine van.
— Stolec je napravil stolar iz dréva.
A széket az asztalos csinálta fából.
— Nekoji stolci imaju sedala iz slame.
Némely székeknnek ülőjük szalmából van.
Otc. Gdo je videl stolca iz željeza?
Atya. Ki látott széket vasból?
Svi. Ja nesem vid'el željeznoga stolca.
Mind. Én nem láttam vas-széket.
— Na stolecu sedimo.
A széken ülünk.
Otec. Zapametites', da je stol pak stolec pohijtivo.

Atya. Jegyezze'tek meg, hogy az asztal és a szék butorok.
Svi. Budemo si zapametili!
Mind. Meg fogjuk jegyezni!

Politički pregled.

Orsačko spravišće.

Vu našem orsačkon spravišću su već zdavnja a osobito zadnje vršne veliki nemiri. Protivna stranka bori se proti politiki ministerprezidenta Tisza Kálmána. Pri svakoj debatti navaluje na njega ter odsudjuje njegovu politiku, svom silom nastoji, da ga iz ministerprezidentske stolice prebíti i na rezignaciju prisili. Jedni vele, da se bude zahvalil, drugi misle, da bude predložil kralju, da orsačko spravi či rezpusti. Tisza Kálmán, koj već 15 lét kormilo magjarskoga orsaga ravna, drži se čvrsto i njegovja je stranka vekša i jakša od opozicije. Položaj ovaj jako je težek i sam kralj nalazi se vu jako nepovoljnom položaju. Tisza Kálmán, koj mu je rčaz tolika leta velike usluge činil, sigurno nebi rad odpustil, ako pak orsačko spravišće zbog njega rezpusti, mogli bi još i vekši nemiri vu celom orsagu nastati. Daj Bog, da se ta stvar na kojod način lepo rčši, ter da orsačko spravišće mirno dale delovati bude moglo za dobro i blagostanje mile naše domovine

Serbija.

I iz kraljevine Srbije dohadjaju glasi podjednako od spletakah ruskih. I tu ruie Rus, samo da si gospodstvo na Balkanu osigura. Pišu, da je Pašč vodja radikalne stranke vu Srbiji odputoval vu Petrograd, gde ga ruski car Šandor već po drugi put pri sebi prijel. Pašč je predsednik skupćine vu Beogradu i neima dvojbe, na audiencija pri ruskomu cesaru znamenuje približavanje i prijateljstvo Rusije i Srbije. Na zadnje bude ipak Rus gospodar na Balkanu.

Bulgarija.

Ove intrigue i spletke, koje se već od zdavnja pletu proti bugarskomu knezu Ferdinandu, izlaze sve više na videla. Zirobleni major Panica, kak takaj drugi vlovieni urotniki i pri njih najljena pisma izdavaju, da je urota proti Ferdinandu jednako od ruske vlade namenjena bila ter da je i sam poslanik Htrovo vu Bukarestu vu tu stvar zmešan. Rusi tak su se zauzali vu uotu Panice, da su već na put odpravili jednoga ruskoga generala, koj bi imal pograbit vu onaj hip kormilo, kada bi Panica Ferdinandu vmoril. Šudbina bozja obćevala ga je za vezda smrti, nu nezna se, kak dugo bude siguren na tronušu bugarskom.

Bulgarija.

Ova mala zemljica kak pogorišće europskoga teatra, izvrženo je do vezda najvećim političkim spletkam; knez njezin vu vekovečnoj pogibeli života, sam nezna, bi li se na tronušu zahvalil, ili bi ostal. Ovaj težki položaj hoče bugarska vlada dotrgnuti i zato odlučila je prošnju dati na europske vlade, da Koburg Ferdinandu pripoznaju za zakonitoga kneza bugarskoga. Ako to postigau, onda je brzčas balkansko pitanje rešeno, ar proti odluki europskih vevlevistih nebude nitu Ruska mogla žalje protiviti se.

NYILTÉR *)

Rohseidene Bastkleider fl. 10.50 per Robe und bessere Qualitäten versendet porto- und zollfrei das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. Porto.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget nem vállal a szerkesztő.

Gabonáurak. — Cena žitka.

1 m.-mázs. — 1 m.-cent.		frt kr.
Buza	Pšenica	8 — —
Zab	Zob	7 — 25 —
Rozs	Hrůz	7 — 50 —
Kukoricza	Kuruza	5 — 45 —
Arpa	Ječmen	6 — 50 7 —
Fehér bab	Grah beli	6 — — —
Sárga »	» zuti	5 — — —
Vegyes »	» zmešan	4 — 50 —

LOTERIJA. Bpešt 2. marc, 1890. **58 74 27 46 11**

ODGOVORNI UREDNIK
MARGITAI JOZSEF.

Hirdetések:

A KI NEM TUDJA,
hogy a sok hirdetett gyógyszer közül melyik felene meg leginkább betegségeknek, az kérje azonnal leveléző-lapon Richter kiadóttezetőtől Lipcsében, a képekkel ellátott „A Betegbarát” című könyvecskét. A hozzá nyomtatott hálaíratok bizonyítják, hogy a művecsében foglalt je tanácsok követése által, nem csak ezren-meg-eren elkerülték a hasztalanul pénzkiadást, hanem még a vágyva-vágyott gyógyulást is hamar megtalálták. A könyv ingyen küldetik meg.

HÁZ ELADÁS.
Csáktornyán, zalaujvári utoza 63. szám alatti
két (sarok) ház
pajtával és hozzátartozó 2 hold szántóföld szabadkézből
AZONNAL ELADÓ.
Bővebbet e lap kiadóhivatallában. 649

6985. tk. sz. 1889.

ÁRVERÉSI HIRDETMEŊY.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Friedfeld Salamon esődtömégének Pleinik Márton, Goricsanez Lipót és Balent József, s ez utóbbi ugyis mint kisikoru Balent Lénárd törvényes képviselője, alsó kralyoveczi lakosok elleni kielégítési végrehajtási ügyében 142 frt tőke, ennek 1872. julius hó 15-től járó 6-os kamatai, 15 frt 30 kr peri, 7 fr 60 kr végrehajtáskrérelmi, s ezuttal 9 fr 65 krban megállapított költségek behajtása céljából a nagykanizsai kir. törvényeszkék (perlaki kir. jbiróság) területén f-kvő Alsó-Kralyovecz község 990. sz. tjkvben A + 208. hrzi sz. ingatlan 82 frt, továbbá az alsó-kralyoveczi 991. sz. tjkvben A + 997. hrzi sz. ingatlan 172 frt, végül az alsó-kralyoveczi 992. sz. tjkvben A + 270. hrzi sz. ingatlan az 1881. L.X. t.-cz. 156. §-a alapján egészen 169 frt és az u. a. tjkvben A + 346 hrzi ingatlan a hivatkozott törvényeszkék alapján egészen 119 frt becsárban Alsó-Kralyoveczon a köz-

ségbíró lakásán 1890. évi április 2 ik napján
d. e. 10 órákor dr. Schwartz Adolf nagykanizsai lakos felperesi ügyvéd vagy helyetese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár. Árverezni kívánók tartoznak a becsár. 10 százalékát készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat u. a 30 nap alatt, a harmadikat u. a. 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számított 6-os kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módokat szerint kifizetni.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt a perlaki kir. tkvi osztálynál és az alsó-krájljevcezi község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

Perlekon, 1889. évi december 31-én.
547

NAJFALESE MESTO MOZES B. VUČAKOVCU V KLOŠTARSKOJ HIZI

Preporuča svoj veliki zbiratek od svake fele koje ZA ŠOŠTARE, ČIZMARE,
SATTLERE I REMENARE. SVE ZA HIZU POTREBNE

ŠPECERAJSKE ROBE I MELO

SVAKE FELE

GLAŽE, KRČMARSKE, CIMENTIRANE STAKLE,

PORCELLAINSKE I KAMENATE POSUDE, VAMPERLICE,

za viseti, za stol i za steno, sve velki zbiratek i najfalesa cena.

NAJBOLŠA ROBA!

548 1—4

Szabó-üzlet Csáktornyán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, miszerint fiam ifjú BORS ISTVÁN, aki 12 éven át folytonosan a fővárosokbani tartózkodása alatt, ott a szabómesterséget teljesen elsajátította, a budapesti szabászati tanintézetben kitűnő bizonyítványt nyert, a mai napon

üzletembe mint társ belépett.

Tekintettel arra, hogy a legújabb divallapok nagyválasztéku és legszebb kelme minták, valamint **kelme készletek** a legkülönöb hazai és külföldi cégektől rendelkezésükre állanak: tisztelettel kérjük a nagyérdemű közönséget, szíveskedjenek minket becses megrendeléseikkel szerencsétlenül!

Csáktornyán, 1890. márcz. 1.

Kiváló tisztelettel

BORS ISTVÁN ÉS FIA

férfiöltöny-készítők.

544 2—3

Öltözetekre való szövetek.

Peruvien és Doszking a magas clerus részére. előszabott szövetek cs. és kir. tiszt. viselői uniformisokra, továbbá hadas-tyánok tüzoltók, touristák és liberitákra. Posztószövetek telko és jászsoasz-tyálókra; Loden (vízáthatlan) vadász-tyakabátokra, mosószövetek, utazóplaidék frt 4—12-ig. E felsoroltak nekkel olesőbbak mint bárhol és e mellett a legjobb és leg-tartósabb minőségűek.

Joh. Stikarofsky Brünnben

Legnagyobb posztó-raktár az osztrák magyar birodalomban. Minták hérmentesen küldetnek. A szabók részére a legzebb és leg-tartalmasabb mintakönyvek. 10 frton feü utávételek hérmentive küldetnek. 200 000 frton képviselő állandó raktáram és viláig üzletem folytan természetesen, sok maradékcom van, és miután lehetetlen ezekből mintákat küldeni, az ilyen megrendelt maradékokat visszaveszem, kie-erélem, vagy a pénzt visszaküldöm. A maradékok megrendelésénél, szükséges, hogy azok színe, hosszúsága és ára jelentessék.

Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven.

531 3 - 20

Pályázati hirdetmény.

Dráva-Vásárhely mezővárosban — Zalamegyében, Muraközben — a róm. kath. elemi iskolánál a
tanító női állomás

lemondás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel **pályázat** hirdettetik.

Ezen állomás évi jövedelme 420 frt készpénz, szabad lakás és egy kis konyhakert.

Ezen állomásra **tanítók is pályázhatnak**,

Pályázni kívánók felszerelt folyamodványaikat **folyó évi márczius hó 20-ikáig** legyenek szivesek alólirotthoz beküldeni mely rapon mint a választás napján magukat személyesen is mutassák be. -- Dráva-Vásárhely, 1890. február hó 20.

542 2—3

Szele Ignác esp. pléb. iskolaszéki elnök.